

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KOZLÖNYE.

Egész évre
Felére
Negyedévre
Égy hónapra

Egyes szám ára 4 kr.

10 frt — kr.
5 " — " —
2 " 50 " —
1 " — " —Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többeszer
hirdetéseknél a ki az arányt jutányos aron vesztnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 50 kr

Khinába—Magyar!

Magyarországon e század második negyedében hangzott egy kiáltás: «Tengerre—Magyar!» Nagy férfi adta ki a jelszót, nagy férfiak adták tovább. És talán a kiáltás tetté válik, mert akik hangoztatták, az országot azzá akarták előbb tenni, hogy a tengeri kereskedelemre alkalmas legyen... legyen ti: mit kivinnie, legyen miért behoznia... megakarták teremteni az ipart, amelynek terményei szolgáltatják főképp a kiviteli cikkeknek. A «védegyelet» a «honi ipar» érdekében lett volna az a teremtő erő ama célra. Nem rajtok mult, hogy a «Tengerre—Magyar!» jelszónak értelme legyen s gyakorlatilag valósuljon, amikor az ország nemcsak hogy a külföldi behozataltól általában, hanem közelebről Ausztria sulya alól, amely még abban az időben közös vámterület elhatároló kedvezményénél fogva, nem is volt annyira nyomasztó — felszabaduljon. foggyasztó, — passzív — szerepből, termelő — aktív-szerepbe menjen át.

Félszázad úgy tűnt el fölöttünk, hogy gazdaságilag Ausztria járma alól nemcsak fel nem szabadultunk, hanem a közösség lekötöző erejénél fogva még nagyobb hátrányban vagyunk s ki tudja meddig leszünk is; mert minden ami történik — e szerencsétlen gazdasági helyzet fenntartására munkál.

A jelszó azonban változott. Khinába—Magyar! hangzik most az Osztrák és Magyar birodalomban, az urálja a helyzetet, háttérbe szorítva, másod-, harmad-, negyedrangúvá téve a közügyes birodalom belső konszolidációját, különösen a Magyar államot legközelebről érintő belügyi függő kérdések megoldását.

A magyar nemzet elámul e jelszó hallatára s felvilágosítást követelve kérdi: mit keresünk mi Khinában... távol keleten, a mongolfaj száz, meg száz milliótól lakott mérhetlen területen?... Mi akik előtt a mongol-név nemcsak nem rokonszenves, hanem történelmi multból, nagy ország romlásnál fogva, keserű gyűlölettel van kapcsolatban?... akiknek egykori látogatását nem kértük; távozásuk felett méltó örömünk volt, mert hazánk romjaiból kiépülését tette lehetővé: most mi látogassuk meg azokat, akiket végkép kitörölni emlékeztünk, évkönyvünk lapjairól — méltónál-méltóbb okunk volna!

Van-e nekünk kedvünk; lehet-e okunk őket messze hazájukban felkeresni, oly vendégekképpen mint ők voltak nekünk, hogy kizsákmányoljuk őket, talán szelidebb eszközökkel mint ők minket;

de nyakukon is maradjunk, a nem kívánt okkupáció költségeinek visszatérítését koprézelendők — kereskedelmi összeköttetés czime alatt... adván nekik ezért cserébe a mi civilizációkat, közigazgatásunkat, intézményünket, — önmagunk előtt ismeretes és gyűlöletes emlékü osztrák formában... építve nekik vasutakat, állítva jövedelmező vállalatokat, nem annyira az ő boldogulásukat, mint a kizárólag osztrák nyereség-vagy kielégítését tartva szem előtt.

Van-e nekünk ehhez feláldozható, vagy beruházható tőkénk, amelyet magunk minden belügyeinek teljes rendbe hozása nem is igényelne már, mert anyagilag, erkölcsileg, szellemileg a kultúra legmagasb színvonalára emelkedtünk s mert itthon nincsen több teendőnk; pénzünk gyümölcsözetlenül hever úgy magán, mint állampénztárainkban; s azt és munkaképességünket, úgy a l a m i, mint e m b e r i s é g i érdekekben még ott termékenyen fejthetjük ki? sat. sat. sat.

Ezer meg ezer kérdést lehetne nekünk magyaroknak itt, ama czimletnél felvetnünk és arra a felelet csak ez lehetne; nem; !, ... nem!!... nem!!!...

Mi, akik komolyan tekintünk el hazánk, nemzetünk viszonyain akár politikai, akár erkölcsi, akár kulturai, akár gazdasági — de akármi más tekintetből is: az önbírálat őszinteségével mondhatjuk, hogy seperiünk a magunk házában és háza körül; ne kapaszkodjunk nagy kultur államok példáján s ne akarjunk boldogítani idegen népeket, mikor a boldogság magunknak nagyon is hiányzik. Építsünk itthon, ahol annyi üres tér van beépítésre; alkossunk itthon, ahol annyi hiány van; — szabadítsuk fel magunk javára, politikai viszonyainknál fogva nagyon hiányosan csergedező erőforrásainkat.

Nema mi érdekünk, nemis lehet a mi józan célunk a g y a r m a t o s i t á s i rendszer. Szegények is, — kevesen is vagyunk hozzá; nem szükség lecsapolni népünk feleslegét; megélünk még itthon; munkánk értékesítésére van elég terünk. Mezőgazdasági nemzet, amilyen a mienk, nagyon a hazai röghöz van kötve, nem való gyarmatosításra s ezen a téren sem igen t e r m e l ü n k m á r feleslegest s ha igen, találunk feleslegünknek közelebb piacot. Iparunk fejletlen, e tekintetben magunk is gyarmat — Ausztria gyarmata vagyunk... s nincs mit szállítanunk távol keletre; bár országunkból tudnánk kiszorítani az idegen ipar invázióját.

Reánk kényszerítettek egy o k k u p á c z i ó t az előző harmadik évtizedben — Bosznia-Hercegovina megszállását... most is a szánkban a keserű ize azoknak amikbe került vérben és pénzben — a minék mennyiségét éppen a mostani kormányelnök találta olyannak, hogy oly terméketlen roppant áldozat feletti elkeseredésében tarczáját dobta el akkor magától; mert csakugyan csak 100 millió forint a mi budgetünkben képes megzavarni az egyensúlyt; s az a 179 tiszt és 5006 holt katonában álló vérvészesség, ami Bosznia-Hercegovina földjét termékenyítette... az a 2233 ember, aki sebeiben vagy e hadjárat okozta betegségekben elveszett a kórházakban; leginkább magyar anyák szívét fosztotta ki, anélkül, hogy fiaikról azt mondhatták volna honleányi megnyugvással, hogy hazáért, nemzeti érdekért haltak... Nem! Ez okkupációban sincs a magyarnak egyéb vigasza, mint az a kétes értékű biztatás hogy a szomszédban pacifikált szlávok, talán belátják később az áldozatot, a melyet felszabadításukért, önmaguknak visszaadásukért a magyar nemzet hozott s nem csatlakoznak a magyar ellen törő szláv áramlathoz, hanem békés szövetségben fognak élni Magyarországgal, miként hajdan, amíg magyar királyok főhatósága alá tartoztak s közös megmaradásért harcoltak közös ellenség ellen. Ha ugyan ezt a feltevést is meg nem hazudtolnák a délszláv utópiák által mindig mozgásban tartott fenyegető viszonyok. Mert bizonyára ami hasznos az okkupált tartományok anyagilag hajtának, — azt nem Magyarország, hanem Ausztria huzza a közvetlen szomszédság daczára is.

Nem magyar érdek az, ami a «Khinába» jelszó alatt megindult. A khinai viszonyok zavart volta miatt prédára leső európai hatalmak közé versenytársnak állott be az «O s z t r á k - m a g y a r» közös kormány, hogy életjelt adjon nagyhatalmi voltáról, hogy elvonja az itthonvaló belzáltságról a figyelmet s hogy bevonja a „vakulj magyart“ a delegációban való megszavazására a Fejérvárytól már előre jelzett hadsereg és haditengerészet növelési nagy költség emelésnek. Az a roppant terméketlen és mindig csak éhes nagy hatalmi fényelgés játszik itt közbe... Az osztrák fejlett iparával lehetséges, hogy talán bővebb piacot ott a távol keleten; de a magyarra a szenvedőleges „fizess“ következik ebből is... az a bosszantó közös-ügyes kényszerűség ismétlődik, hogy saját hátrányára támogassa Ausztria érdekeit,

»Szegény magyar nép! . . . Mikor lesz már vég?»

A »Kaiserin Elisabeth« hadihajónak ha mi sikert kívánánk, saját magunk hátrányát kellene abban szemlélnünk.

Minden bizonynyal meg kell követelnünk ettől a kormánytól, többségtől, delegátusaitól, a melynek élén most az a férfi áll, aki a boszniai okkupációval ismeretes annyira, hogy a khinai kalandor vállalatot is olyannak tartsa, amelyből e magyar Hazának és Államnak előnye nem, — hanem csak hátránya következhetik; tehát az osztrák argonauták vállalatában ne játssza a Medeia utálatos szerepét, aki vak, bünnös szerelmében ön testvérét konczolta fel.

a—r,—

A felsőház ülése.

Szombaton — Márc. 11. — csak a felsőház tartott ülést Daruváry Alajos alelnök elnöklésével, aki legelőbb is Apponyi György gf. halálát jelentette be a főrendeknek s az 1848. előtti és 48-iki időből nagyon is ismeretes főkancellár felett érdemeinek méltatásáig kísérelve meg oly parentációt tartott, hogy dicsbeszédnek is beillett. Az ó-konzervatív elemekben nem hiányos főrendek jegyzőkönyvükben, mint jelesnek szenteltek lapot; egyszersmind bánatos részvétet fejeztek ki a család iránt.

Azután bemutatta elnök a kormányelnök átíratát br. Bánffy Dezső főudvarmesterré kineveztetéséről s hogy képviselői megbízatásáról lemondott. Bejelentette a horvát-magyar pénzügyi egyezmény-tárgyalási bizottságban új választás által beállott változást és a képviselőház elnökválasztásának eredményét. Hogy gf. Károlyi Mihály vagyoni képesítésnél fogva királyi meghívóját szorgalmazza. A főrendiházi gyorsiroda részére négy »Post-író-

gépet szereztek be, amelyek be is váltak. Gf. Apponyi Györgyöt elhalálozás folytán a főrendek lajstromából törölték; ellenben Gf. Károlyi Mihályt és br. Bánffy Dezsőt beiktatták; Gf. Fesztetich Andor neve mellől a »képviselő« jelzőt kihagyták.

Ezeknek tudomásul vétele után:

Az indemnitý javaslatot vették tárgyalás alá, melyben gf. Széchényi Imre ennek visszatérő ereje ellen szólalt fel, mivel a ki Január 1-ső óta adót nem fizet, jogi alapon allott. Tehát nem logikus az ilyet késedelmi adóval terhelni és ezt nem menti az az ellenvetés sem, hogy az államnak az így befolyó pénzre szüksége van.

Lukács a szóló ellenében alkotmányos követelménynek bizonygatta a visszaható hatályt mert szerinte csak törvényhiányában nem lehetett az adót hajtani; tehát a javaslat elfogadását kérte.

Samassa azt kérdezte a minisztertől hogy jogos-e, hogy azok akik alkotmányjog iránti tiszteletből és hazafiságból nem tettek, ezek most büntetessenek? . . . Bővebben nem fejtegetett hanem rámutatott egyenesen az 1504: XI. és 179/91: XIX. cikkekre Magyarország keves garancziái közt van a törvényesen meg nem szavazott adók és ujonczok megtagadása... két garanciátörvény előnyéhez egész lelkevel és erejével kell ragaszkodnia. Idézte az alkotmány alapvető törvényt s kivonta annak érzelmét, hogy addig az országgyűlés ez adókat meg nem szavazza, nem tartoznak fizetni . . .

A kormánynak csak ahoz van joga, hogy azokat az adókat utólagosan beszédhesse, a melyeket rendes körülmények közt febr. 15-ig be kellett volna fizetni s csak attól hajthat be kamatot, aki az után nem fizet, a mikor a szőnyegen levő javaslat törvényyéválik.

A másik állítás alkotmányjogi lapsus; de azok büntetése ellen, akik hüek voltak az alkotmányjogi garanciákhoz, fellázad az igazság-

szeretet és a jog minden eszméje is. Alkotmányjogi garanciális törvényeket pénzügyi törvényben incidentalite megváltoztatni vagy másképp magyarázni akarni, ha valamely országra, ugy Magyarországra nézve veszedelmes volna. (Tetszés jobboldalon.)

Lukács p. ü. m. Egy bizonyos határig helyesli amit Samassa mondott, a kormány respektálta is az alkotmány garanciáit s nem szedett adót, de a késedelmi kamatok nincsenek az alkotmány garanciáival összefüggésben, mert az accessorium az élvezett pénztőke gyümölcse; ha az abnormal helyzet elmúlik, az adókra vonatkozó törvények ugy tekintendők, mintha azok tekintetében semmiféle megszakítás nem állott volna, tehát január 1-től érvénnyel bírnak . . . A mi Magyarországon az újabb időben történt, normalis mértékkel mérni nem lehet, mert ha a többség nem lett volna akadályozva: megszavazza az adót . . . alkotmányos garanciák csak normalis viszonyokra válnak. . . Ez a javaslat épen magában foglalja az esedékességet, a mely normalis viszonyok közt a költségvetési felhatalmazási törvény életbelépésével beállott volna. Ez a visszahatás épen azért is van, hogy ne szankcionáltassék az abnormalitás, mely történt; s aztán zaklatás nem is lesz, mert a közegek kíméletesen járnak el. (És ezt az elvközlést helyesléssel kísérték a méltóságos főrendek!) És a javaslatot általánosan és részleteiben is elfogadták. (A késedelmi kamatok tudunkkal a végrehajtás költségei fedezésére fordítatnak, s a jegyző, bíró jutalékára, vagy a szbiroi végrehajtó díjazására szolgálnak akinek ehhez csak a működés alkalmával és csak a munkában töltött napok és órák mennyisége szerint van joga. Munkát nem cselekedtek, tehát jogot sem szereztek, és így ha alkotmányjogi mivoltától eltekintünk is a késedelmi kamatoknak — nem lehet elfogadni még egyszerű morális tekintetből sem a p. ü. miniszter okoskodását. Nem logikus az, hanem erőltetett sophistikus.)

Korhadt fakeresztek.*)

— A Debreczen tárczája. —

Sokat járkáltam szerteszét a világban. Lattam a San Genaro templom erkélyét, bámultam a dicső Napolyt s kék tengeröblét, az olthatatlan tűzű Vezuvval, Sorrento sötétzöld olajfaerdőivel, Castellamare és Posilippo piros-fehér házaival öszegezve. A Szent Péter templom tetejéről halgattam a harangok zugását, melyek a feltámadást hirdették az örök város lakóinak. A Mont-Martre csucsáról bámultam le a világ fővárosnak nyüzsgésére. A norvég fjordok közt hallgattam az éjszakai szél üvölését, mely tán azért fájdalmasabb ott fent, mert a szélvész testét az éles sziklák megtépi . . .

És mégis, és mégis . . . Mikor hazatértem csendes otthonomba, éjszakai álmaimban nem lopóztak be Napoly szépségei, Róma nagy emlékei, Páris gyönyörei s Norvégia vad taja. Ébren, emlékemben sokszor visszavarazoltam a napokat, melyeket ott töltöttem. De álmaim máshová vezettek.

Évekkel ezelőtt a Hargittán, a nagy székesly havason utaztam keresztül. Teljes pom-

* Ezt az elbeszélést a szerző szivességéből: »Korhadt Fakeresztek« című kötetből közöljük, mely ma jelent meg Singer és Wolfner kiadásában. Buda-pest. Ára 1 frt 40.

pájában állt az erdő, az ég felhőtlen volt s a hálás madarak legszebb dalukkal dicsérték a teremtőt. S mikor lassan kapaszkodtunk fölfelé, egyszer csak egy sirdombot pillantok meg, korhadt fakereszttel. Azután egy másik sirdomb, harmadik sir . . . negyedik sir . . . kereszttel vagy a nélkül . . . A kocsis megemei a kalapját.

— Micsoda sirok ezek?

— Honvédsirok.

— Kik vannak alattuk eltemetve!

— Ki tudná a nevüket megmondani?

Negyven esztendeje annak uram. Elestek a forradalomban. Isten nyugosztalja meg őket haló porukban.

— Amen.

Hallgatagon haladtunk odább, a vadvirágos sirok elmaradtak.

. . . És mikor a branyiszko csucsán átkeltem, megint csak ott láttam a vadvirágos elhagyott, besüppedt sirokat, a korhadt, félredőlt fakereszttel . . . A fuvaros megemelte süvegét és keresztet vetve magára, imádkozott az ismeretlen halottakért . . .

Hallgatagon haladtunk tovább, a vadvirágos sirok elmaradtak.

Elmaradtak ébrenlétem óráiból is de álmaimban ezek kerestek fel s nem a boulevardokon, a korszokon es a geleriák alatt,

hanem elhagyott temetőikben és széttagosított sirok közt bolyongtam álomvilágomban.

. . . Egy holdvilágos tavaszi estén Nagy-Kátáról Pándra mentem a parasztszekeren. Szalmán fekve szundikáltam, mikor a kocsis megállt.

— Hol vagyunk?

— A tápói hídja előtt.

. . . Ott álltunk a tapió-bicskei csatasíkon. A hold sárga fenyé vonta be két oldalt a mezőt. És a mint fölemeltem a fejemet, a sárga fényben újra megjelenték a korhadt fakeresztek, a behorpadt sirok . . . egy . . . tiz . . . S mikor felugrottam, es szétnéztem, szemem előtt, jobbra és balra, előttem és mögöttem a névtelen halottak keresztjeinek száza, ezrei sorakoztak egymás mellé . . . mintha tekintetem előtt megnyúlt volna a határ . . . a végtelenségbe láttam . . . az egész ország megnyílt előttem . . . s a meredek bérczekről a csöndes völgyekből, erdők alól, patakok és zuhatagok mellől névtelen fakeresztek tártak felém száraz, fekete karjukat . . .

És akkor megértettem, hogy mit mondanak ezek a fakeresztek.

Az ismeretlen hősök, a névtelen vértanúk, a kicsinyek, az elfeledettek emelik felém száraz csontkarjukat.

Azok, a akik ezerével hullottak el a

Elfogadták aztán általában és részleteiben a hadsereg és hadi tengerészet, valamint a honvédség számára megállapított uj öncz-jutalék mennyiségének 1899 év végéig meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot valamint az uj öncz-megajánlásról szólót, minden vita nélkül.

Tudomásul vették az 1897 év pótnegyedében és az 1898 I. II. negyedében tett tulkiadásokról szóló jelentéseket, ugyszintén az önkéntesek tisztvizsgájáról, és a katonaezredekben előfordult öngyilkosságokról való jelentéseket s e számos tárgy mellett is az ülésnek már 1 órákor vége volt.

BELFÖLD.

A kis-czelli takarékpénztár csődjének mielőbbi megszüntetése és az ügyek gyors lebonyolítása érdekében a kis-czelli közgazdasági hitelbank jövő keddre valamennyi volt igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat gyűlésre hívta össze, melynek az egész vidéken rendkívül nagy érdeklődéssel néznek elébe. Ez értekezlet eredményétől függ ugyanis, — mennyiben lenne lehetséges, a költséges csőd-eljárás megszüntetésével a bukott takarékpénztár ügyeit a felek megegyezésével rövid idő alatt lebonyolítani. Miatán nemcsak a legutóbbi, hanem a korábbi igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok is a hamis mérlegért felelősek, a közgazdasági hitelbank felhívta az érdekelteket, hogy egy aláírási íven kötelezzék magukat, vagyoni állapotuk és felelőségük mervéhez képest; legkésőbb 60 nap alatt a közös cél érdekében egy bizonyos összeget kell lefizetniük, a kik felelőséggel tartoznak, de ha kötelességüknek eleget tenni vonakodnak, a kereseti jog fennmarad. Az összeg, melyre szükség van, kitesz 500,000 forintot, mert a leltár szerint 1.130,000 frtra rugott a betétek összege.

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt tegnap délelőtt 11 órákor muzeumköruti helyiségeiben Kossuth Ferencz elnöklété alatt értekezletet tartott.

A rövid ideig tartó értekezleten Kossuth

mezőn s jeltelen sirokban aluszszák örök álmukat.

Azok, akik kimentek, a hit, a dicsőség legkisebb remény nélkül... de a nemzet becsületét megmentették.

Izok, a kiknek csontjaiból emelkedtek a hadvezérek és államférfiak nagyságát hirdető emlékoszlopok s a kiknek dicsőségéről talán csak az esti szellő tud, mikor sírjokon fakadt virágokkal suttogva játszoszik.

Es akkor fölemelkedtem, levettem a kalapomat és két ujjamat a sápadt holdvilág felé emelve megfogadtam, hogy a mi tehetőséget Isten belém adott, azt a tehetőséget arra fogom használni, hogy az utolsó nemzeti eposz kicsiny alakjainak egy szerény monumetumot fogok állítani.

Igy zület, it meg ez a könyv.

Vannak benne való történetek, poros aktákból, egykoru levelek megsárgult belüiből, még elő kortársak szöveg előadásaiából kibámozva, Vannak benne fantasztikus történetek, melyekkel az akkori emberek szilaj lelket óhajtottam jellemezni... Nem-lyik történetben a m a g a m m e r e s z álmait regélem el... Itt-ott vidámabb hurók pendülnek meg a mindennapi tábori életnek, a jókedvű, egyszerű katonafiúk, nemzetörök gondolkodásmódjának esetelelésére.

Szivebőlm jött. Fogadják szívükbe.

Fereacz pártelnök előterjesztette az 1899. évi állami költségvetésről szóló tjavaslatot.

A párt a költségvetést — elvi álláspontjára való tekintettel el nem fogadja s a párt álláspontját körvonalozó határozati javaslat benyújtásával Kossuth Ferencz pártelnököt bizta meg. A költségvetési vitában Mezőssy Béla, Benyovszky Mór és többen fognak felszólalni.

Az Otthon tisztelgése. Hegedüs Sándor vasárnap d. e. lakásán fogadta az Otthon körének tisztelgését. Hegedüs szívesen fogadta az Otthon tisztikarát, melynek vezetője Rakosi Jenő elnök a minisztert egy nagyhatású beszéddel üdvözölte. Hegedüs megköszönte a küldöttségnek tisztelgését és kérte, hogy továbbra is barátságukban részesítsék. Hosszas eljenzés követte e beszédet, a mely után a miniszter társalgásba eredt volt tisztelgő kollegáival.

Képviselőjelölés. A kolozsvári szabad- elvű párt tegnap d. e. rendkívül látogatott gyűlést tartott, melyen az ellenzék számos tagja is megjelent. Gr. Teleki László ajánlatára a gyűlés egyhangulag a legnagyobb lelkesedéssel Hegedüs Sándor keresk. minisztert jelölte és megalakítván a bizottságot a választáshoz, kimondja, hogy küldöttségileg kéri föl Hegedüst a mandátum elfogadására.

A gyűlés táviratilag üdvözölte Hegedüst.

Szocialista munkások a Petőfi szobornál.

A budapesti szocial-demokrata munkások, mint azt még tavaly elhatározták, evenként megünneplik a szabadság anglekü főharcozanak, Petőfi Sándor, a nagy költőnek emlékét. Tegnap délután 3 órákor tartották ez ünnepélyt, melyen 42 egyetben mintegy 5 ezer munkás vett részt. A munkások szakmák és szervezetek szerint rendezett sorokban jeltablakkal s jelvényekkel vonultak a szoborhoz. A rendőrséget az ünnepélyen Allmágy rendőrkapitány képviselte.

Az ünnepélyt az egyesült munkás dalárdák az Radó « élénekésével kezdték meg. Aztán Saly Kálmán szavalta el, Holló Jenőnek ez alkalomra írt »Talpra munkás« című verset. Alkalmi beszédet tartott Kiss Károly. Vázoivan e mai ünnep célját, meleg hangon emlekezett meg Petőfinek a szabad sajtó, a nép szabadság kivívása körül szerzett érdemeiről. Azzal végezte beszédét, hogy:

It, e szent helyen, itt, Petőfi Sándor szelleme előtt és e szellem tanúsága alatt nyilatkoztatjuk ki, hogy a j o g o t, a s z a b a t s á g o t és a s z a b a d h a z á t e g y a r á n t t a n u l t u k s z e r e n i. Harcba szállunk, hogy kiszűdjük és biztosítsunk mindent Magyarországon munkás népének, annak az alkotó hatalomnak, a mit a mai kor uralkodó szelleme az ő törpésében és az ő erkölcsstelségében félre ismer és mindjobban elnyomni törekszik.

A nepjogért küzdünk, ezért szenvedünk. De az eszme győzni fog, mert a hatalom fölölt all.

Végül ismet a munkás dalárdák énekeltek a munkás marsellaiset a aztán rendezavarás nélkül szétoszlottak az ünneplő munkások.

Az ünnepélyen koszorút tettek a munkások a Petőfi szoborra a következő felirattal: »A szabadság bajnokának — a szocialdemokrata munkások.« — A szétoszló munkások közt nagy kelete volt a Bem—Petőfi körkép által foryalomba hozott érmeknek s az azon éremmel bíró munkások oly tömegesen mentek a körkép megtekintésére, hogy az nagy tolongás elkerülése vég-tt valószínűleg a éremmel való bemeneti napok számát szaporítani kell. — Eddig ugyanis 3 napon (márcz. 12, 15, 19) ingyen nézhették meg az igen olesón szerzett érmek tulajdonosai a körképet — a tolongás azonban már most oly nagy volt, hogy márcz. 15-en és Kossuth halátának évfordulója napján mind-n esetre előkészületeket kell tenni ennek elkerülésére.

Színház.

Parasztkisasszony

Vasárnap délután a »Parasztkisasszony« ment fél ház előtt. A szereplőkről volt alkalomunk elmondani véleményünket s azt megmástitani nincs okunk.

Othello.

Az igazgatóság legújabbán Schakespeare remek műveit a vasárnap esti publikumnak mutatja be. Nem kifogásoljuk ha ezt az intézkedést az az intenció vezérli, hogy a »vasárnapiak« is élvezzék a classikus alkotásokat, de rossz néven vesszük, ha ez havonként kétszer háromszor is előjön, mert utóvégre is vasárnap a karzat dominálja a színházat.

Othellót különben üres ház nézte végig. A megrázó tragédia nagyon kevés embert indított meg a sok hatalmas gondolatu iró szenedély keveset ragadott magával.

Pedig gondolkodják akárki másképen Schakespeare hatalmas lelke tartja átölelve a színműirodalmat. Az ő alkotásaihoz visszatér nemzedék. Uj és uj irodalmi virágzat, s az ugynevezett modernség szele nem járhatja le soha.

A gyöngyök között is gyöngy Othello, melybe bőleöntötte szívét-lelkét s minden genialitását a nagy angol poéta. S hogy ez igaz, csak az is bizonyítja, hogy a czimszerep eljátszása ámbicziója volt és lesz minden nagy és kis drámai színésznek, a ki valaha a világot jelentő deszkán mozgott és mozogni fog.

Tegnap este Komjáthy Jánostól volt alkalmunk látni. Alakítását feltétlen dicséret nem illeti meg, elismerésünket azonban nem vonjuk meg tőle. Othello Komjáthy felfogása szerint szenedélyes szerelmes, bátor, merész katona és semmi más. Ezzel szemben több jeles színész mint lovagias embert is ábrázolja, aki csalódott szerelme daczára egy perczre sem feledkezik meg férfi voltáról. Két alkalommal is láttam, hogy az alakító színész a 4-dik felvonásban, mikor megbizonyosodik Desdemona hűtlenségéről, Jágóvali jelenete után nem ütötte meg Desdemonát. S ha gondolkodunk rajta — szemben a szerző instrukciójával is — helyes, mert Othello szenedélyes, vad szerelme daczára is katona s lovag. Komjáthy addig, míg kételkedő férj volt, hibátlanul játszott, de amint alakításában a megcsalt és bosszuért lihegő férj lépett előtérbe, tulzott. Nagyon erős vonásokkal rajzolt, elragadta a hev s ilyenkor a jámbust is érezte, ami pedig nagy hiba.

Fay Flóra Desdemónája alapján véve tévesztett alakítás volt. Desdemona jellemvonásaiból elég egyet nem éreztetni — már az az alak nem Desdemona!

Ő pedig szentimentalizmust erőszakolt játékába — s ezzel azt hiszem, minden megvan mozdva. A szavalaról pedig még most sem szokott le.

Fai Flóra különben sokkal kezdőbb színész, semhogy Desdemonát ugy eltudja játszani, — ahogy kell.

S z a c s v a y Jágója leszámítva egy csekély hibát, tökéletes — igaz alakítás volt. A harmadik felvonásban tulságos sok gesztussal igyekezett az intrikumot érvéayre juttatni. Erre nem volt szüksége különösen azért, mert ép ebbe a felvonásban ragyogtatta öntudatos művészi voltát. Felfogása helyes volt, alakítása a legkisebb árnyalatig hű és igaz maradt.

A kisebb szereplők közül Csatar Győző nagyon kivált kellemetlen játékával.

A rendezésben sok házgot észleltünk. Furcsa dolog például, hogy Velenczében ép azok a házak vannak, mint Cyprus szigetén. De még különösebb az, hogy egy velencei ház ablakán ép az a darab ruha van kiterítve, a mi a cyprusi kikötő ház díszletén.

Két különböző helyen kár egy és ugyanazon díszlettel dicsekedni. Ez legalább is az illuziót rontja, a mire pedig sokszor nagy szükség van.

(a. b.)

Táviratok.

Papszász Lajos meghalt.

(A Debr. er. táv. ér. 2 ó. 15 p.) Papszász Lajos, B.-Ujfalú volt képviselője ma Budapesten elhunyt.

A budget tárgyalását megkezdték.

(A Debr. er. táv. ér. 2 ó. 15 p.) A képviselőház mai ülésén megkezdték a budget tárgyalását.

Gyászistentisztelet

Szófia, márcz. 12. (A Debr. ered. táv.) Ma a negyedik napon Maria Lujza fejedelemasszony elhunyt a ortodox székes egyházban gyászistentisztelet volt, a melyen valamennyi miniszter és nagy közönség vett részt.

Vasuti összeköttetés.

Kontov, márcz. 12. (A Debr. ered. táv.) Az oladikrokazi vasuton két lokomotív, amelyek munkásokat vittek, a hófúvás által eltemetett vágányok szabaddá tételére, összeköttözött. Őt munkás meghalt és 15 megsebesült.

Áradások Spanyolországban.

Madrid, márcz. 12. (A Debr. ered. táv.) Murciából, Valenciából és Alicantéből nagy viharok és áradások híre ütközik. Több helység viz alatt áll.

Az Ipar és Kereskedelmi-bank közgyűlése.

Debreczen, márcz. 13.

Harminezkettedik évi rendes közgyűlését tartotta tegnap d. e. a debreczeni Ipar és Kereskedelmi bank saját helyiségében Sesztina Lajos igazgatósági elnök vezette a közgyűlést, amelynek határozat hozatala képe sége konstátáltván a jegyzőkönyv vitelére dr Kola János orsz. képviselő jogtanácsost, hitelesítésére, valamint a szavazatok összeszedésére Weszter István, Ormódy Lajos és Fisch Ignác részvényeseket kérte fel.

Az igazgatóság jelentése szerint a múlt évben is fennállott kedvezőtlen közgazdasági viszonyok dacára, a haszoneredmény nagyobb az előző évinél. A szabályszerű leírások után 11235 frt 17 kr. tiszta nyereség mutatkozik.

Ennek felosztására nézve az igazgatóság a felügyelő bizottsággal egyetértve azt javasolta, hogy az alaptőke 4% kamatozásának megfelelően osztalékul, 600 frt fizetessék: A fennmaradó 5235 frtból pedig a felügyelőbizottság igazgatóság és ügyvezető szabályszerű jutaleka kifizetése valamint a tartaléktőke és nyuzdíj alap 5 illetve 1% os gyarapítása után 4000 frt szintén a tartaléktőkéhez csatoltassék 449 frt 60 kr pedig új számlára vitessék előre.

A közgyűlés a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot a bemutatott mérleggel és zárszámadással együtt elfogadta, s a felmentvényt megadta. Néhai Holländer Gyula ügyvezető igazgató özvegye kegydíj iránti kérelmét, méltányolói akarván a megboldogult ügyvezetőnek a pénztintézet alapítása és vezetése körül 31 év alatt szerzett érdemeit az igazgatóság javaslata értelmében kedvezőleg intézték el.

Az alapszabályok módosítása is napirendre volt kitűzve, de a részvények fele nem léven képviselve, a fennálló alapszabály szerint ez az ügy nem volt tárgyalható, miért is

azt később összehívandó köz gyűlésre tűzték ki.

Az igazgatóságból kilépett Gassner Károly és Toth István ujjlag megválasztattak. Az ügyvezetővé választott Varga Ferenc helyére pedig Muraközy Aladár lépett. Levitter Miksa tavozása folytán a felügyelő bizottságban is megüresedett egy hely. Ide Márk Endre kollégiumi ügyész, ügyvédi kamarai elnököt választották meg.

H I R E K.

A Hontalan.*

Gyors vonaton, ki messze jársz
S kormányelnöktől kegyet vársz,
Örömtől idegen,
Ki vagy te nagy drukk embere,
Mi sorsnak üldöz fegyvere,
Nem jó már Debreczen?

Hagyj bolyganom ujságiró,
Titkon könnyezni ó mi jó
Én főispán vagyok.
Az emberekben nincs már szív,
A koldus is trabukót szív
S ilyet nem szivhatok.*

Tán ur valál s kidobtanak
Oda a gázi és javak
S most inség szomorít?
Van pénzem is, bánja a szösz!
Szavad, amelylyel felém jössz
Az el nem tántorit.*

Segítsen meg Szent Habakuk
Téged, kit a fő-mameluk
Székéből majd kicsap.
Pártszenvedély, felső uszály
Főispánnak hordoi muszály
Különben jól kikap.*

Az új elnök elküldött im
Nevetve mostan könnyein,
Annak ki hívők volt?
Majd eltaláltad ő fiam
Hü voltam hisz mindannyian
Tudjak, tanum a hold!

S te türsz bár kinod sulya nagy
A hűsös fazék rabja vagy,
Neked ily sors jutott...!
Reményeim elűntenek
Elhagyatott s árva leszek;
A l m a s s y is bukot.

Hah! Számkivetve vagy tehát
S melyért küzdél a Tisza part
Sujt kerülhetlenül?
A száműzöttnek honja nincs,
Oda a székem és a kincs.
A part pedig derül...*

A kar, a melyhez tartozám
Megrostála, szegény hazám!
Nélkülem meg nem él.
Engem sok márká sulya nyom
Székem sajongva itt hagyom!
Nekem befujt a Sz é l l l !

Pierrot.

A márczius 15-iki ünnepélyek

A rendező bizottság végleg megállapította a programot, mely szerint a márczius 15-iki ünnepély végbe fog menni. Az ünnepély három helyen fog lefolyni mint már említettük is. A kollégiumi lépcsőházban a Petőfi szobornál, a kollégiumi udvarán s a város háza előtt. Deléltől a főiskolai tanárkar rendezi szokásos ünnepélyét az oratóriumban 9 órakor A délutáni ünnepségek sorrendje a következő:

I. Délután 2 órakor a Petőfi szobornál a kollégiumi lépcsőházban.

1. Talpra magyar, Éneklő a Petőfi Dal-
kör.

* Vörösmarty Mihály hasonzimű költeményének baródiája.

2. Talpra magyar, Szavalja Szabó Miklós.

3. Alkalmi beszéd. Tartja Kun Béla

4. Szentnyomok a segesvári csatán, Köttemény Várdi Antaltól. Szavalja Acsa Lajos.

II. Délután háromnegyed 3 órakor a kollégium udvarán.

1. Tied vagyok, tied hazám. Éneklő a Főiskolai Énekkar.

2. 1899. márcz. 15-én Pályanyertes Óda Irta Kun Béla, szavalja Szentiványi Sándor.

3. Emlékbeszéd. Tartja Kovácsy Kálmán.

4. Hymnus. Éneklő a főiskolai énekkar. D. u. háromnegyed 4 órakor a város háza előtt.

1. Csatadal. Éneklő a városi Dalárda.

2. Talpra magyar. Szavalja Szalay Sándor, a debreczeni szintársulat tagja.

3. Ünnepi beszéd. Tartja Sipos Béla.

4. Szózat. Éneklő a városi dalárda.

* **Márczius 15.** A kereskedő ifjak önképző egyesülete által a ker. társulat dísztermében tartandó Márcz. 15-iki ünnepélyre ugy az érdeklődő közönség, mint az egyesület tagjai tisztelettel meghivatnak.

Műsor:

Hunyadi induló: Erkel F.-től, előadja a ker. ak. ifj. zenekar.

Dr. Kardos Albert főreálisk. tanár alkalmi felolvasása.

Sebesi Emil egyes. tag szaválata. Talpra magyar, Petőfőtől.

Kossuth nóták: Előadja az ifj. zenekar.

Schön Aribur egyes. tag szaválata: Márcz. 15. Abrányi E.-től.

Rákóczy Induló: előadja a zenekar. Kezdeté este 8 órakor.

A főreáliskola mint minden évben, ugy az idén is megünnepeli Márcz. 15-ét. A nagy nap emlékére diszgyűlést tart, melyen a műsor szaválata, felolvasás, zene és énekdarabokból fog állani.

A debreczeni ev. ref. főiskola tanári kara az idén is megünnepeli Márcz. 15-ét a főisk. imateremben. Emlékbeszédet Nagy Elek főgimn. tanár fog mondani. Kezdeté 9 órakor.

A Petőfi szobornál a kollégiumi lépcsőházban Márcz. 15-én rendezendő ünnepélyre — mint a b. bizottság bennünket értesít — a szük hely miatt megszabott számú jegy bocsátatott ki, mely a kordonon belül való hely foglalásra feltétlenül szükséges és előmutatandó. A r. bizottság erről előre tájékoztatni kívánja a közönséget s egyuttal azt is tudatja, hogy e jegyek a színházi pénztárnál naponként d. e. 9 órától d. u. 5-ig díjtalanul kaphatók.

A Petőfi dalkör márczius 15. ünnepélyére a városi tanács a maga kebeléből Bészter Károly, Hajdu Gyula és Király Gyula tanácsnokokat, Szabó József főszámvevőt és Varga Károly első aljegyzőt küldötte ki, hogy a hazafias ünnep estéjén a tanács is képviselve legyen. A társasvacsora-jegyek már 100 darabon fejlül elkelték és hisszők, hogy a végső határidőig — márcz. 14. esti 8 óráig a második 100 is egy darabig el fognak kelni; — e jegyek az ivartókon kívül a meghívókon jelzett Csáthy, Mendelovics, Leidenfrost és Gyürky urak üzletében kaphatók.

* **Ülés a megyén.** Ma déleltől a megyén gróf Degefeld József főispán elnökelete alatt közigazgatási bizottsági ülés volt. Az ülésen a szakreferensek tették meg előterjesztéseiket, melyeket a bizottság tudomásul vett.

* **Megüresedett alapítványi helyek.** A honvédelmi miniszter ma érkezett leiratában értesítette a várost, hogy ugy az Aodaházy Szilágyi Mihály, mint a város alapítványa egyik a Ludovika akadémiában — másik a katonai főreáliskolában megüresedett. Felhívja ennél fogva a várost, hogy a két alapítványi

helyre az 1899-900. tanévre hirdessen pályázatot. A pályázatot már legközelebb kiírják s a felvételt majd az augusztusi közgyűlésen fogják eszközölni.

* **Szarvas Gábor drámája Debreczenben.** Jászai Mari a nemzeti színház nagy művésznője felhívást intézett országszerte, hogy kitűnő nyelvészünk Szarvas Gábor drámáit megmenesse az eltemetéstől. Szarvas Gábor drámái ugyanis elhaladtak, s egyik másik színház könyvtárában lepi a por öket nap nap után. Jászai Mari felhívásának lett is eredménye, a mennyiben Makó Lajos a szegedi színház igazgatója két Szarvas Gábor drámát talált fel könyvtárában: A felhívás után a debreczeni színház eltemetett a régi darabok között, s megtalálta Szarvas Gábor »Veszélyes este« című 3 felvonásos drámáját; Közölte a dolgot dr. Kardos Albert főreáliskolai tanárral. Kardos dr. intézkedett, hogy a drámát több példányban másolják be, egyik példány természetesen Jászai Mari birtokába jut. Így kerülnek elő egymásután a nagy nyelvész örök feledésnek átadott színművei.

* **Közgyűlések.** A kereskedelmi és ipar bank közgyűlésén kívül, melylyel lapunk más helyén foglalkozunk, tegnap öt közgyűlés volt városunkban. Az István gőzmalom S e z t i n a Lajos elnöklése mellett tartott gyűlést, melyen az igazgatóság jelentését vették tárgyalás alá. A malom tiszta jövedelme 62,496 frt 77 kr. Ebből 55,530 frtot osztalekra 3500 frtot utalványoztak jótékony czlra. A közgazdasági bank dr. K i r á l y Ferencz elnök leté alatt tartott gyűlést. A múlt évi zárszámadás eredménye kielégítő sőt az előző évi nyereséget 2000 frtal tuhaladta. Tiszta nyereség 22,787 frt 65 kr. A részvényesek közt 12000 frt. osztalékot fizetnek ki. A kerékpáros egyeslet Laszgalner Kálmán elnökle alatt ülésezett, ő számolt be az egyeslet múlt évi működéséről. A zárszámadást elfogadták s köszönetet mondtak az elnöknek buzgó munkásságáért. Elnökök újból egyhangulag L a s z g a l l n e r Kálmánt választották meg. Az önálló munkás betegsegélyző pénztár R i c h t e r János elnökle alatt tartott ülést, a munkások temetkezési egyesletének ülésén pedig N a g y János elnökölt. Mindkét helyen jász évi jelentést tárgyalták s fogadták el.

* **A becsületes ügynök R o z e n t h á l** Henrik a Rubinstein cég ponyva regényeit árusítja Debreczenben. Az utóbbi időkben azonban rosszul ment az üzlet, utána nézet tehát egy kis mellék keresetnek. Ma délelőtti óra alá csapott egy rakás fűzetet »Irmagráf-kisasszony borzalmas története« s a belső tizenhárom város utcáin koborgott. Egyszerre gondolt merészet és nagyot s bement Rubin Bernát lakásába. A szobában asszonyok varrtak, kik nem sokat törődtek Rósenthály ügynök ural. Ő azután magyarul kezdett a ponyvaregény nagyszerűségéről, de beszéd közben megakadt a szemé a varrógépen, — hova egy öt forintos papirpénz volt letéve. — Beszédevel annyira elfoglalta az asszonyokat, hogy észre sem vették, hogy az öt forintos egyszerre csak eltűnt. Rosenthal igen ügyesen becsusztatta egyik regényfüzetbe. Csak mikor eltávozott, vette észre az eltűntetést Feldman Danielóc. Utána szaladt a jeles ifjunak s egy rendőrral felkísértette a II. kerületi kapitánysághoz, hol hosszas keresés után csakugyan megtalálták a pénzt. Rosenthal ugyan azt mondja, hogy a pénz csak tévedésből került hozzá — de hát ezt nem hiszi el senki sem. Jeles tetteért elnyeri a büntető bíróságtól jutalmát.

* **Honvédbál.** Öreg honvédek márcz. 15-én a szabadság napján régi szokás szerint mulatságot rendeznek. — A mulatság iránt város-szerte nagy az érdeklődés. Debreczen társadalmá melegen érdeklődik a nagy idők tanui iránt s minden alkalommal kimutatja irántok tiszteletét. A mulatság fényét emelni fogja négy dalegyet: a debreczeni dalegyet, a munkás dalegyet, a városi ifjak dalköre, a cs-ifjú-ság dalkörenek közreműködése. — A

honvédegyet választmánya átiratban kereste meg az illető dalköröket, s azok készséggel vállalkoztak a szereplésre. A mulatság mellett tehát nem kevés élvezetet fog nyújtani a négy dalegyet közreműködése, mely a mulatságot valóságos művész-estélylyé fogja varázsolni. Biztosak vagyunk benne, hogy öreg honvédek mulatsága már csak ezért is fényesen fog sikerülni.

* **Temetés.** N a n a s s y László volt kir. közjegyzőt tegnap délelőt kísérték örök nyugalomra. A temetést K ö n y v e s Tóth Kálmán lelkész végezte, ki igen szép beszédben bucsuztatta el a megboldogultat. Temetésére a honvédegyet is kivonult zászlója alatt. A megboldogult kihűlt tetemét a Kossuth-utcai temetőben helyezték örök nyugalomra.

* **Párba az utcán.** Szilágyi Lajos és Nagy András napszamosok csinos utcái botrányt rendeztek ma d. e. Csunyan összeverskedtek — s csak rendőri beavatkozás vetett véget küzdelmöknek. A főhős Nagy András, a ki Szilágyit szidta, majd kétszer pofon is ütötte, s ráadásul fejbe is verte. Szilágyi egy darab térlával veledezett, a mit a harc hevében Nagy András fejéhez vágott. Ügyök a rendőrség előtt van.

* **Jubiláló kántor.** Széll István, ev reform kántor e hó 15-én ül meg hivataloskodásának huszötödik évfordulóját. A jubiláló kántort barátai a 25 ik évfordulón óvációkban fogják részesíteni.

* **Sebes hajtás.** Dusa János hentes segéd örült vágatásban hajtott ma a Piac-utcán a vasut felé. Nem hallgatott a rendőr kiabálására sem, s csak nagynehezen lehetett úgy őt, mint lovat megcsendesíteni. A rendőrség e kibágásért pénzbírságra ítélte.

* **Meghívó.** A debreczeni iparos ifjuság betegsegélyző pénztára 1899 évi márczius hó 19-én vasárnap délután 2 órakor saját helyiségében (Hatvan-utca 1576 sz: a emelei) tanítja hetedik rendes közgyűlést melyre alábbi kiküldöttek, nemkülönben a tagok ez uton is meghívjuk. Targyak: 1. Igazgatósági évi jelentés. 2. Felügyelő-bizottság jelentése. 3. Felmentés tárgyában határozat. 4. Igazgatóság választása. 5. Felügyelő bizottság választása. 6. Közgyűlési tagok választása. 7. Tisztújítás.

* **Hajdúvármegye állategészségügye**

Hajdúvármegyében a multhéten a következő állat betegségek fordultak elő:

Lepfene: Dinyéshaton 1 udvaron, Takonykor: Földesen 1 udvaron, H.-Böszörményen 1 udvaron, összesen 2 községben 2 udvaron. Rühkór: Földesen 2 udvaron, H.-Hadházon 1 udv. Nadudváron 1 u., összesen 2 községben 2 udvaron, Sertésvész: H.-Böszörményben 1 udvaron, H.-Nánáson 1. udvaron Püspök-Ladanyon 1 udvaron, Szovaton 1 udvaron, összesen 4 községben!

* **Kettős temetés.** Tegnap d. u. kísérték ki örök nyugalomra a Guthán házaspárt. A temetésnek különös érd-kességet kölcsönözött, hogy a szertartást kath. és ref. lelkészek végezték. — Elöl haladtak a r. kath. férj kóporsóival a kath. hitűek, utánuk a ref. valporsóival a kath. hitűek, Most már egy közös sírban pihen az egymást oly híven szerető pár.

* **Az Eszterházy név.** Az a hír, hogy a magyar Eszterházyak lépéseket akarnak tenni, hogy tiltsák meg Valsin Eszterházy őrnagynak az Eszterházy név jogtalan viseletét: most pozitív alakot öltött. Ugyanis Párisból azt távirják, hogy az ottani Matin jelenléte szerint a magyar Eszterházy hercegi család lépéseket tett a bíróságnál Valsin Eszterházy ellen, hogy megtiltsák neki a magyar Esterházy hercegek nemesi címének és czimerének használatát és azt, hogy tiltsák el a Valsin-Esterházy név használatát. Az ügyet a seinmegyei tszék fogja tárgyalni.

* **Szöktetés a háremből.** Régi, romantikus idők szelleméhez illő hírt jejenenek Konstantinápolyból: Egy gazdag angol megszóktatta a Jildiz-kio-zk egyik legszebb hölgyét és elmenekült vele Indiába. Az angol allitólág a Leilat El-Kadred (A sors éjszakája) ünepén ismerkedett meg a háremhölgygyel, a mi-

kor is annak az emlékére, hogy Allah kegyelme a földre szállította a koránt, az őz-szes moschek tele vannak igazhitű férfakkal és asszonyokkal. A nőket ugyan eunuchok kísérik a templomba, de az angol mégis módot talált, hogy megszöktesse szive hölgyét; többi: azután elvégezte a borralaló. A szerelmes angol megvesztegette az eunuchokat s egy reggel csak hűlt helyét találták a szép odalisztnak. Hogy ez a történet valóban megtörtént, arra bizonyosság, hogy most kettőzött ébereggel őrzik a Jildiz-kioszk hölgyeit, egy csomó eunuch a börtönben álmódzik a háreméket kényelméről.

* **Házasságunk nagy gyakorlato.** Ilyenkor már készítik a katonáknál az ősi hadgyakorlatok terveit. Tekintve, hogy a debreczeni 39-ik gyalogezred tavaly részt vett a buzias hadtestgyakorlato, az ide: manőver csak kisebb szabásu lesz és huszonegy napig fog tartani. Ezredünk Belényes vidékén tart gyakorlato, a melyen a nagyváradi 37-ik ezreddel együtt fog megütközni a 33-ik ezreddel. Így tehát az ide: manőver csak brigád gyakorlato lesz, melyet Pokoroy Herman altábornok es Lathscher Viktor vezérőrnagy vezetnek. A gyakorlato szept. 12-én kezdődik és már legközelebb az egész tervet hozni fogja a hadtestparancs.

* **A Kossuth ünnepen.** A Kossuth ünnepeket rendező bizottság amult őszszel azt határozta, hogy ezentul a halálnap, a Lajosnap és születésnapj évforduló közül a szül tésnapot teszi nemzeti ünneppé és ekkor rendez nagy szabásu ünnepet. — A kiralyne halála miatt azonban a mult évben ez az ünnepe elmaradt es azért a Kossuth-gyász az idén még a temetőbe való testületi kivonulással fogják megünnepelni, de jövőre küldöttségileg koszorúzzák meg a sírt es a városban rendeznek gyász-ünnepet. — Az ide: gyászünnepe es kivonulás részleteit tegnap délután három órakor a függetlenségi es 48-as polgari körben (Baros-utca 59 sz a) tartott gyűlésen állapították »Kossuth Lajos női kör« márczius 20-án délelőt 10 órakor Kossuth Lajos emlékére gyászisteniztetetet tart a Daak-téri evangélikus templomba.

* **Mi kell a bécsieknek?** Dr. Lueger, a nagyszaju bécsi főpogármester, székfoglaló beszédében azt mondta, hogy ő evek óta tanu manyozza a bécsi nép szükségleteit s ezért bátran lép hivatalába, mert ő tudja legjobban hogy mi kell a bécsieknek. Évek multak, de Lueger sohasem adta jelét egy igéreteit be akarná váltani s a bécsiek számára nem alkotott semmit. Am ebban az ez-tendőben mégis történt valami: Lueger a husz milliós városába pinczeit átalakította k o r c s m á v á. Nehogy azonban egyoldalú intézkedések által szemrehányásoknak tegye ki magát, tegnap a mérleg másik serpenyőjébe is tett valamit. Az alsó-ausztriai tartománygyűlés egyik bizottságában ugyanis egy törvényjavaslatot tárgyaltak az iszákosok számára építendő m e n e d é k h á z a k r ö l s e tárgyhoz hozzá-szollott dr. Lueger is. Követelte, hogy a legelső menedekházat Bécsben építsék, ő különben nem szavaz a törvényre. Megigérték neki mire a javaslatot a bizottság egyhangulag elfogadta.

* **Apróságok.** Utólag. Férj (hazatérve): Mit rázod ugy ezt a gyereket.
Asszony: Orvosságot adtam be neki s csak most veszem észre, hogy az úvegre ez volt írva: Haszualat előtt felrázandó.

*
Elszólta magát, Házasságközvetítő (mutatva a völégényjelöltnek a menyasszony lakását: látja ezt agyönyörű berendezést.
Völégény: Ez nekem nem imponál. Ezt mind kölcsön is kérhették.
Házasságközvetítő (hirtelen): Ugyan kérem ki kölcsönözne ilyen embereknek.

*
— O vastad, hogy a római pápa beteg?
— És ha meghal? Amilyen most az áramlat bizonyosan — keresztényen embert választanak pápának.

* **Az ég márczius hóban.** A zenithen nincs első rendű csillag, azonban közel hozzá a Capella ragyog, (Auriga). A zenithől délre húzott vonal mentén találjuk a Castor és Polloxot (Ikrek), a tejút szélén, elég magasan az Oriont (Kaszás), a Prokyont, egészen délen kél az Argó, A Cassiopeia nagy W-je észak felé süllyed, a Hattyu már elvesz az Ég alján. Nyugotra a Bika (Aldebaran), Fiastyok é.-nyugotra az Andromeda. É.-keletre a Göncöl, keletre az Oroszlán S alakja, a Regulusal. A tejút a zenithen átlépett s lassan süllyed nyugat felé: két fege felé dél-kelejt és észak-nyugaton vész el. Az állatövök keleten kél a Szűz; utána látható az Oroszlán, Rak, Ikrek, Bika, Kos, Bolygóink közül egész este s éjjel látható a Mars az Ikrekben, derekszöveget alkotva az Ikrek két csillagjával. Nyugodt vörös fényéről azonnal megismerhető. Szép, száraz estéinken, különösen szép képen gyönyörködhetik, a ki feltekint az Égen ragyogó csillagok ezreire.

* **A királyné csipkekendője.** A világ minden uralkodói között Margit olasz királynénak meg van az előnye, hogy ő neki van a legrágább csipkekendője. Az értékét 70,000 forintra teszik és azt mondják, hogy három művész husz évig dolgozott rajta. A kendő oly könnyű, hogy alig érezni a súlyát és oly finom, hogy anyira össze lehet hajtani, hogy egy habnagyságu etuiba befér. — A többi ura kodok között különösen nagybecsű csipkegyűjteménye van Eugenia ex-császárnának, XIII. Leo pápának, a kinek csipkegyűjteménye közel hét és fél millió forint értékét képviseli, továbbá Viktória királynőnek és a walesi hercegnének.

Pórujárt majom.

— Aesopusi mese. —

Henczege vala a Saharában egy csupasz képű majom, fejére is álla s forgolodván a saját faragatlan tengelye körül tetszele az köréje gyűjtött lényeknek.

Kérdé jöle az elefánt, miért is ugrálna oly sokat. Felelt vala az ugráló majom, mely szerint öröme felett ágaskodik.

Mondja vala nekie a szörnveteges orosz lány, mely az öröme? Ezian kifejezé magát az embertől lopott ábrázatu bestia eképpen:

»Nagyszerű dolgot tudnék megeselekedni társaimmal egybevetve örömet. Fájó szívvel tekintek reátok a természet remekes teremtményei: mennyire is szállong rátok az unalomnak bantó lepele. Ha ram hallgatnatok, meglátolva j-len szó atomat felvidítanám felhőkbe börtűt nemes erzeményű lelketeket.»

Tetsze a mondat a gnu-ökörnek s szóla hogy mi volna az?

A ravasz majom beszéle: »Adjatok nekem ajandékba egy tisztást itt az erdőnek ároyán, meg fizessetek nekem sok ezer narancsot meg más faju gyümölcsöket és én hasonló társaimmal minden este vidító komédiázásokkal gyönyörködtelek bennetek.

Nosza összesereglének a fő-fők, kiket a többiek választottak vala, hogy rendezkednének az emilyen komédiázások iránt. A gyűlemlen egy számár vivé a szót, amely külföldben igazságvesztő ügyvéd vala az egyebek között és mivel neki a majom kedves vala, monda: »Engedjék őt kívánalma szerint, mivel súlyos vala szója előttün. Be-

széle a gnu-ökör, mely leghosszabb és legnagyobb rangu vala az egész vidéken s annak helytartója: »Igy legyen. S nem vala senki ellenszólója.

Megadák tehát az majom óhaját s megengedek vala, hogy bemeneti árat szedve majomkodjék.

Mene a dolog egy darabig jól, mivel az ujdonságos esetek tetszének az állatoknak, leginkább a számár mulata.

De egyszer csak mondja vala egy tudós ifju ibis madár, mely az új dolgokat vala elmeselni az állati teremtmények országában, hogy megcsalja vala őket ez a csupasz képű főmajom, mivel az komédiázások nem egyenranguak a fizetéssel. Ismét összeegyülekezének a fő-fők, ordítá a számár, hogy ugy legyen jó, a hogyan van és mentégté a majom bűnét, szavaival takarván bé a h ézagokat.

De ez egyszer nem hallgatának a vezér számárra és egyesült erejükkel kikergeték a majmot társával egyben a területől s jól megtépták vala.

Tanulság:

A ki hamisan viselkedik, elnyerend büntetését méltán egy koron.

Dracir.

A megfigyelő osztály.

Irta: **Gondi Károly.**

Ez a legszomorubb és legutolsó osztály, melyet hála az égnek, kevesen végeznek és kinek végeznie kell, az a legrosszabb osztályzatot nyeri sorsa előmenetében. Örök mosoly vagy örjngő vad tekintet kiteszt a rendes látogatók, illetőleg hallgatók sorából és külön előkészítő pótvizsgára visszavet, hogy nem sokára az Országosba felvetessék az elméjében meggyengült.

Figyelme: szórakozott!... az végbukást jelent; hiába itt minden matematikai tudomány!

Ha alapjában az emberi elme progressiv pusztulásat tekintjük és sokféle elfajulása okait kutatjuk, bátran kérdezhetjük: ki kompetens a megfigyelői tisztre; ki tulajdonkép a boldogabb? Ki a közvélemény malomtaposó utjaról letér, azt mint excentrikust elítélnek; pedig éppen ez eltérében mutatja, hogy a lusta tömegnek elebe vag.

Hazánk leg-lesbje Széchenyi István gf. Döblingben töltötte életének alkonyát és innen az elmesanezből vetett néha lobbót a letiport lángesz faklya-maradványa. Ki meri róla állítani, hogy csak egy percze tébolodott volt? Igen, innen ő nevette a sok bolondot, kik sánca körül ujjongtak. Lenyugvó Nap-lelke onnan is vetette szarait ső-éllő hazaja fele!.. Széchenyi ébredj! Te figyelhetéd meg a mi bolond politikusainkat!..

A megfigyelő osztály nem is a súlyedt elmék purgatoriuma, de kész pokol azok számára, kiknek még világos perczei vannak és a vetemény sugar vilg néha belopózik még nyíló szívük ajtaján. De mit érnek itt a világos perczek, ha zárt koporsóban ébrednek?!.. És miért fektetnének oly nagy súlyt az oly observatoriumra, hol csak néha napján egy üstökös vagy hulló csillag átröppen?

A régi kórház megfigyelőjébe indultam egy alkalommal, midőn szegé y Kovács Guszti ott künn sekszpirezett. A szoba ajtajáig sem mehettam, a mint oldalvást a gangon a rothadt szalmán a betegeket is rothadni éreztem,

közel voltam az ájuláshoz. Belem elebb, aztán magam fordultam ki a kórházból.

Pedig nem vagyok oly finnyás természetű. Ha p. Budapestben időzöm, rendszeren egy pár órán át a Rókus hulla-termében tartok szemlét a nyugodt lelkek felett. Magam sem tudom miért gyönyörködöm bennök. Van a letartott lelkeken valami lélekemelő... ah! azt érzi a győztes hadvezér, midőn a csatamezőn végigvagtat a bulla-sorokon.

Az élet kenyér-mezején mind megannyi kisebb-nagyobb gombák vagyunk mi keresztes polgarok, kiket a vörös frakkos urak vadászata közben eltaposnak; ha akad köztük bolond gomba, annál jobb, legalább nem veszélyeztet többé egész családokat.

Régente, nagyon helyesen, az udvarnál »kinevezett« bolondok voltak. Nincsen is annál jobb, ha a felől tisztában vagyunk: ki hát a bolond és csörgőkkel megrakjuk, hogy a sima szánuon le ne gázoljon senkit. Az udvari bolondnak nem volt fix ideája, de annál több fix fizetése, a miért ő figyelte meg környezetét. Er war immer an »Orth« und Stelle.

Furcsán is gondolkodik az emberiség. Uton-uffelen segítene a betegnek és ott, hol tömegben kiált a szuevedő, onnan elfordul. A vidéki kórházak alápota még mindig elszomorító képet nyújt. Mit ér, ha a város palotával kedveskedik, de nem gyógyi a községet az idegenekre és kinek községei születte szegények?

Onnan még messze állunk, hogy tisztességes és jómódu polgar k i v a n k o z z e t t oda.

A szabad Svájcz czimerével is visszélünk, ha oly betegekre gyűjtünk, kiket magunk készakarva megnyomorítottunk. Emberberátok a kórágyon hogy feledkeztek meg a végredeletben nagy beteg embertársaitokról?!

Az a jó, hogy a fegyfigy-lesre nem kell finom apparátus, sem sok gyógyszer, tisztán a korbács és nem dr. Kovács segít egyelőre a bajon. Orvos és patikus egy személyben az apoló; min egy Nero, vagy Attila jár a betegek között az állatszelidítő ör és jaj az Orlando furiosonak, ha meg mer móccanni!

— Csitt!... ha mondom. A hosszas tapasztalat és a hetesek albizottsága rég kimutatta, hogy az örült meg jobban respektálja a korbácsot mint a kupa. Hát az okos talán túri, ha igazságtalanul bánják? Hát te kegyetlen kutya apoló, nem felsz az Istentől, hogy még visszaver? Bizony nem fel az Istentől sem, ha az a parancs, a miért nem felelős... az örültnek nincsen szava! Ilyen a bolond törvény!

Szegény Géza barátom! Sokat kaczerkoddal a szerencse istennővel, míg végre balsorsodban sorsjegy nélkül maradtál. Elestél az utcán, mi mar sokszor megesezt rajtad, de most az egyszer mentő örangyalod képeben megjelent a földi rendő és egyenesen a megfigyelőbe bekísért.

Mint bolondnak adta fel szegényt és it bolondul el is verték a port rajta; mint a kleider stokkon porzott a ruha rajta. Annyi apoló ellen ki is védekezne? Türet a meddig türethet, míg végre mint okosabb a farkon hagyta őket: a másvilágra megszökött.

Ilyen kórházi végzet ért a szalma zsuppon szegény Géza, kinek edes atyja, nagy atyja látták el valamikor ingyen gyógyszerrel Debrecenben.

fekete, fehér és szines 45 krtól 14 fct 65 krtig méterenként — sima, csikos, frintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatba stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhöz szállítva. Minták postafordultával.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárjai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító).

„Henneberg-selyem“

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik!

czen szegényeit; ugyan ők folyamodtak a 3-ik helyi gyógytár felállításáért, hogy támogatást nyerjenek nemes munkájokban. Sic transit gloria mundi... fili!

Nyugodjál most bekében! Tested kék nyomait kiszijja majd a sárga föld. Nemes-ségedhez rosszul is illene feltámadáskor a kutyakorbács nyoma a hátadon.

De most csitt! De mortuis...

CSARNOK.

Szeretnélek látni...

Szeretnélek látni
Holdvilágos este,
A mikor ott kis kertedben
Elbolyogsz önfelédten
Ream emlékezte.

Szeretnélek látni...
Odamennék hozzád,
S mint a szellő a virágot,
Csokolgtatom enyhén, lágyan
Róz-ápiros orcád.

Szeretnélek látni
Holdvilágos este.
— S elmondanám sugva néked:
Milyen sivar ez az élet...
Töled messze, messze!...

Irtá: **Pindar.**

A rendőrkapitány ur párbaja.

— Humoros regény. —

Irtá: **Mocsary Miklós.**

Az első lövés a kapitányt illette. — Ez csütörtököt mondott. — Tóbiás fellelegzett s lőtt. — Golyója Tóni bácsi kalapját furta át, ki pedig óvatosságból 20 méterre balra egy fatömb mögé húzódott, s csak a fejét dugta elő.

A kapitány újra elt jogával s a második golyó szerencsésen az országot másik oldalán a tiszta 50 méterre legelésző erdőör tehenét terítette le és pedig szerencsésen. — Az állat egy hangot se adott ki, feihagyta ezt gazdájára, ki 150 frtot követel. A pénzt először ki kellett fizetni s csak zután lehetett a lövéseket folytatni.

Tóbiás felbátorodott az előzményeken igen pontosan célzott a kapitány fejére s szerencsésen — a polgármester balabába ment bele golyója. — Azert a labába, mert a polgármester óvatosságból a szinén ezen a környéken levő erdőör padlására mászott fel.

A többi segédek és az orvos szerencsésen kikerültek a bajt, mert feketekávéra besiettek az erdőör nejéhez.

Nagy jajgatás verte fel őket. — A polgármester ki-é bizogott, nagy fájdalmat nem érzelt, de azért az orvos nem tudta kivenni a golyót.

— Lesz most neked is barommétered szült neki nevetve oda Tóni bácsi — ugyis, irigyelted az enyémé.

(Tóni bácsinak is volt egy golyója valami régebbi áfferből kifolyólag, hol szintén mint segéd szerepelt, a jobb lábában. — Így a kétember együtt tett ki két beteg lábat s jó idő jóslót.)

A kapitányon lévén a sor, az orvos indítványozta, hogy a lövés idejére utazzanak fel Pestre egy pohár sörre a Szikszayba. — Ezt az indítványt el nem fogadták ellenben kiki elővette a távcsövét s az erdőör kukoricacsöszének tornyába mászott fel s onnan figyelte a dolgozó folyását.

A kapitány tett 5 lépés avence-t, és Tóbiás némán elterült a földön. A fellarmazott orvos konstataulta azt, hogy a golyó átfurta az öltözetet — s véleménye szerint a golyó a sziven mehetett át.

— Pedig, bizony Isten, nem reá, hanem arra a szifára (egy távoli fara mutatott) cöz loztam.

— Biztosan azért találtad el.
A szegény Tóbiást feltették a fiakerre s mellé ültették a Nácit és Kóbit.

A fiaker elrobogott.

Alig tűnt el a visszamaradt szemei előtt, kik kétségbeesésüknek hangos zokogással adták tanujelt, (a kapitány számolta magában, miy büntetés jár a párbajvétségért. Egy lefeljebb két év! Szép kilátás!) mikor a bámuló szemek előtt feltűnik a báró, ki sietve jött, mert a fegyverkezésben elkésett.

— Bocsanat uraim, már fél tíz óra, azt hiszem, megkezdhetők a viadalt.

A jelenlevők megváltak kövülve.
Csak előbb vitték el holtan a bárót és most elevenen jelenik meg és viaskodni akar.

A társaság keresziet vetett magára és: Jézus Mária! Szent József! kiálással rémülten rohant a szélrózsa négy irányra felé.

Jambor Tóbiás pedig a fiakerben felült, mivel a golyó nem szivét, de egy fém gombot talált s az ütés okozta fájdalom elszédítette.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDÁSA.

Budapesti gabonatszde.

ár. 12.

készárnyület hivatalos árjegyzései a következők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.		kilós	100 kilogramm	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	76	—	—	80	00.00	00.00
"	77	—	—	81	00.00	00.00
"	78	—	—	82	—	—
Tiszavidéki	79	10.00	10.00	—	10.40	10.45
"	76	10.05	10.00	80	—	00.00
"	77	10.15	10.20	81	00.00	00.00
"	78	10.30	10.25	82	10.45	10.55
Pestvidéki	79	10.10	10.35	—	—	00.00
"	79	10.20	10.45	80	—	—
"	78	10.45	10.15	81	10.45	10.50
Fehérmegy	78	10.35	10.20	82	—	—
"	79	10.05	10.30	—	—	—
Bácskai	76	10.15	10.40	80	—	—
"	77	10.20	10.10	81	00.00	00.00
"	78	—	—	82	00.00	00.00
Észak ma	75	—	—	80	—	—
"	79	—	—	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Pécs elsőrendű	70-72	7.85 7.95
" másodikrendű	—	7.75 7.85
Árpa takarmányok	60-62	6.20 6.50
" égetni való	62-64	6.60 7.40
" serfözdei	64-66	7.60 8.40
Zab	39-41	5.80 6.15
Tengeri bánsági	—	4.65 4.70
" más nemű	—	—
Repce bánsági	—	4.15 4.30

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. Március 11. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (paronként 400 kgron felüli 47¹/₂—48 kr. Közép (paronként 300—400 klg. súlyban) 47¹/₂—48 kr. Fiata

nehéz (paronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 51—51¹/₂ krig. Fiatal közép (paronként 251—320 klg.) 49—50 krig. Fiatal könnyű paronként 250 klgig terjedő súlyba. 48¹/₂—49 kr. Szerbiai: nehéz (paronként 260 klg. feüli súlyban) 49—50 krajczárig, közép paronként 240—260 kilogramm súlyban) 49—49¹/₂ krajczárig. Könnyű (paronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 47¹/₂—48 krajczárig.

Sertéslétszám: 1899. évi márcz. 9-én — volt készlet 31.857 darab, 1899 márcz. hónap 10-én felhajtott 181 drb, 1899 márcz. hónap 10-ik napján elszállított 488 drb. 1899 márcz. hó 11-ik napjára maradt készletben 31.550 darab. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

M. Kir. osztály sorsjegyek

huzás Márczius 15-től Április 12-ig kaphatók a főelárusító

Debreczeni Ipar és kereskedelmi Banknál.

Faarverés.

A nagyerdei korcsolya téren naponta dél előtt

hasáb- és forgácsfa

elárvereztetik.

A ki tartós és erős öltönyöket jutányos áron akar vásárolni, az szabómestere által csak a **Stikarovszky János, Budapest** (V. Erzsébet-tér 16. szám) czégnél mintakártyáit hagyja előmutatni. Ezen czégnél szigoruan szolid üzletvezetése kezeskedik a ki elégitő kiszolgáltatásért. Sem magas rabattok, sem másféle megvesztegetések által nem szerzetelnek vevők. — Szaklap szabóknak ingyen.

Szabott ár.

Férfi- és gyermek ruha-áruház az „Angol divat”-hoz

- 1 esinos tavaszi öltöny . . . 10 frtól 24 frtig
- 1 fekete kamgarn saccó . . . 12 " 26 "
- 1 jaquett öltöny . . . 15 " 28 "

Különlegességek gyermek ruhákban.

Tisztelettel

Kovács B.
üzletvezető.

Szabott ár

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással
1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.
Levélborték czégnomással
1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott
Lakadalmi és báli meghívók.
Eljegyzési kártyák
nagyon olcsón.

Névjegyek
Tánczrendek
Számlák
Jegyzékek
Üzletjegyek
Körlevelek
Árjegyzékek
Műsorok
Zárszámadások
Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.
Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.
Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.
Regények, elbeszélések, költemények.
Tudományos és szakmunkák előállítása.
Rovatos ivenek, tabellák.
Részvények, szelvények.
Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.
Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.